

การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 1

นางพยุง ชำนาญคิด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-638-013-3
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ENGLISH FOR
PRATHOMSUKSA ONE STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION , EDUCATIONAL REGION ONE

MRS.PAYUNG CHAMNANKID

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partall Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Elementary Education

Department of Elementary Education ·

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

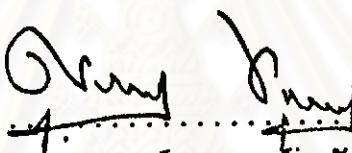
ISBN 974-638-013-3

หัวช้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1

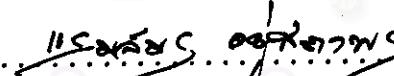
โดย นางพยุง ช้านาญคิด
ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ปานตา ใช้เทียมวงศ์

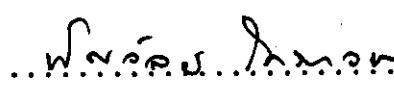
บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์บันทึกเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
ศาสตราจารย์นายแพทย์คุ้งวัฒน์ ชดิวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รามสมร อุ่นสถาพร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ปานตา ใช้เทียมวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิตรวัลย์ กoviทวี)

พยุง ช้านาญคิด : การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ENGLISH FOR PRATHOMSUCA ONE STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ONE) อ.ท.ปรีกษา : รศ.ปานตา ใช้เทียมวงศ์, 202 หน้า. ISBN 974-638-013-3.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2539 ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน จากตัวอย่างประชากรจำนวน 510 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 170 คน ครูผู้สอนจำนวน 170 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่ มีการจัดเตรียมบุคลากรโดยให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เช้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก่อนเปิดภาคเรียน มีการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตรและคู่มือจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ และสื่อการสอนประเภทเครื่องบันทึกเสียง โดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้เก็บรักษากลับ ผู้บริหารเป็นผู้นัดหมายการเรียนการสอนภาษาในโรงเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเตรียมการสอนโดยศึกษาจากคู่มือครู สื่อการสอนที่ใช้มากคือรูปภาพ และของจริง จัดมุมภาษาอังกฤษส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน คร่าวดผลและประเมินผลโดยการสังเกต

ด้านการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษและจัดสัมมนา ตลอดจนประเมินผลโดยการสังเกต

ปัญหาที่พบ ได้แก่ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครุภัณฑ์มีภูมิการ ศึกษาทางภาษาอังกฤษ และจำนวนครุภัณฑ์เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบร่วมกันว่า ครูส่วนใหญ่แม้จะไม่มีประสบการณ์การสอนมาก่อนมีความมั่นใจในการสอนหลังจากผ่านการอบรมการสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว และคิดว่าตนเองประสบความสำเร็จในการสอนพ่อค้า

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา .....
ปีการศึกษา 2540 .....

ด้วยมือชื่อนี้ฉันได้ ..... ๒๕๖๖ ๓๙ .....
ถ่านนี้ฉันขออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ล.ม. พร้อม .....
ด้วยมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาไว้ .....

C740541 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD: TEACHING ENGLISH / PRATHOMSUKSA ONE / EDUCATIONAL REGION ONE
PAYUNG CHAMNANKID : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF TEACHING ENGLISH FOR PRATHOMSUKSA ONE STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PANTA CHAITIAMWONG, 202 pp. ISBN 974-638-013-3.

The purposes of this research were to study the state and problems of teaching English for Prathomsuksa one students in elementary schools under the jurisdiction of the office of the National Primary Education Commission, Educational Region one in the academic year 1997. The research emphasized on 3 areas : School management on learning and environment, instructional activities and outside school support. The data were collected from school administrators, teachers of English in prathomsuksa one, parents and students. The research data were collected through questionnaires and interview and were analyzed by percentage and frequency ranking. The research findings were as follow :

In the first area, the finding revealed that there was teaching staff preparation in most schools. All prathomsuksa one classroom teachers were assigned to attain the English teaching workshop prior to the beginning of the academic year. The curriculum materials and teacher handbooks as well as teaching aids were also provided, all of which will be taken care of by the teachers themselves. The administrators acted as school academic supervisors.

In the area of instructional activities, most teachers studied and made sure they understand the curriculum objectives that enable them to plan their lessons utilizing the teacher handbooks. The most used teaching aids were pictures, real objects and authentic materials. The English corner was set up to encourage students interest. Teacher evaluation was through observation.

The outside school support mostly came from the Office Provincial Primary Education, arranging seminars or workshops for the teachers on teaching English to prathomsuksa one students, curriculum materials and teaching aids were also provided for the schools.

The problems of the English curriculum implementation were the lack of teaching staff especially teachers who major in teaching English as well as the lack of budget for modern instructional equipments.

Some interview data concerning teachers revealed that most of them gained confidence in teaching English from the workshop inspite of their lack of experiences and they were moderately successful.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติบุตร.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสุลังด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่อย่างดีเยี่ยม
จากรองศาสตราจารย์ปานตา ใช้เทียมวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้กำลังใจ
ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ชักคิดต่างๆ ของ การวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดมา
สู่วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาก ณ โอกาสนี้ และขอกราบ
ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อัญสุภาพร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์พิตรวัลย์ โภวทวี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ตรวจสอบเป็น
วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบ แนะนำ
และให้ความคิดเห็นในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนตัวอย่างประชาราตนและ
โรงเรียนทดลองเครื่องมือ ที่ได้ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี
ขอขอบคุณบ้านพิทวิทยาลัยที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ เป็นเงิน 8,000 บาท

กราบขอบพระคุณ คุณแม่เฉลย จันทวงศ์ นาวาอากาศโทบุญช่วย ชำนาญคิด
อาจารย์สะอาด ชำนาญคิด และอาจารย์บัญชา ชำนาญคิด ผู้สนับสนุนทั้งกำลังใจและทุน
การศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ ที่เป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลืออย่างดีมาโดยตลอด
และขอบใจเด็กหญิงบุษยา ชำนาญคิด เด็กชายพงศ์พิชา ชำนาญคิด ผู้เป็นกำลังใจและให้
ความร่วมมืองานวิจัยสำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พยุง ชำนาญคิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๑๘
สารบัญตาราง	๗
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของ การวิจัย	8
ขอบเขตของ การวิจัย	8
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
วิธีการดำเนินการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
พัฒนาครุยของหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ	14
การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	16
กระแสความคิดเห็นต่อนโยบายการสอนภาษาอังกฤษ	
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	17
โครงสร้างของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา	
พุทธศักราช 2539	20
แนวการจัดการเรียนการสอน	22
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถม	
ศึกษาปีที่ 1	32
วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน	32
วิธีสอนภาษาแบบธรรมชาติ	35
วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	36
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	38
การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	
จากภายนอกโรงเรียน	52
จากภายนอกโรงเรียน	55

สารบัญ (ต่อ)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539	7
2 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน	59
3 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้ในการสื่อสารตัวอย่างประชากร	60
4 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร	61
5 แสดงระยะเวลาในการสัมภาษณ์	65
6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามสถานภาพ ส่วนตัว	68
7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการวางแผนและกำหนดนโยบายการสอนภาษาอังกฤษ	71
8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการจัดเตรียมบุคลากร	73
9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการจัดครุเชื้อสียนภาษาอังกฤษ	74
10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการบริการ เอกสารและสื่อการเรียนการสอน	76
11 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการนิเทศ การเรียนการสอน	79
12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามการสนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน	82
13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามปัญหา การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในโรงเรียนเพื่อการเรียน การสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	84
14 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตาม สถานภาพส่วนตัว	96
15 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามการ เตรียมการสอน	101
16 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	109
18 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	111
19 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามวิธีการวัดผลประเมินผล	112
20 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน	114
21 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำแนกตามปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	115
22 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ	120
23 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็นต่อการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	122
24 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามการสนับสนุนการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	125

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย